

Valtiovarainministeriö

Tullin kehysesitys vuosille 2022 - 2025

Tulli toimittaa ohessa esityksensä vuosien 2022 – 2025 määrärahaehyksistä. Esitys on valtiovarainministeriön ohjeen (VN/16804/2020 8.7.2020) mukaisesti jaettu peruslaskelmaan ja kehittämisehdotuksiin.

1. Peruslaskelma

Peruslaskelma on valtiovarainministeriön ohjeen mukaisesti laadittu valtioneuvoston 16.4.2020 vahvistaman vuosien 2021 – 2024 kehyspäätöksen mukaisesti. Valtioneuvoston kehyspäätös on alla:

Peruslaskelma 2021 - 2024	2021	2022	2023	2024
Edellinen kehyspäätös	165 329 000	156 392 000	155 999 000	155 999 000
Tuue-verkon käyttöönotto	1 170 000	1 170 000	1 170 000	1 170 000
Harmaan talouden torjunta	70 000	70 000		
Omakustannuseriaatteen toteuttaminen				
Senatti-kiinteistön vuokrissa	243 000	243 000	243 000	243 000
Rikostorjunnan toimintaedellytysten varmistaminen	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Kehyspäätös 16.4.2020	168 612 000	159 675 000	159 212 000	159 212 000
Palkkausten tarkistukset		3 601 000	3 601 000	3 601 000
Palkkausten tarkistuksilla täydennetty kehyspäätös 16.4.2020		163 276 000	162 813 000	162 813 000
Alv-minimin poistuminen (rekrytoinnit)		3 500 000	3 500 000	3 500 000
Palkkausten tarkistuksilla ja alv-minimin poistumisella täydennetty kehyspäätös 16.4.2020		166 776 000	166 313 000	166 313 000

Valtioneuvoston talousarvioesityksessä vuodelle 2021 Tullin toimintamäärärahaksi esitetään 175 751 000 euroa, jonka keskeisinä muutoksina verrattuna kevään kehyspäätökseen on 31.3.2020 hyväksytyn valtion virka- ja työehtosopimuksen mukainen palkkausten tarkistus 3 601 000 euroa ja ALV-direktiivin muutokseen varautuminen 3 500 000 euroa. Palkkausten tarkistusten mukainen summa on yllä lisätty peruslaskelman vuosille 2022 – 2024 sen ollessa automaattinen erä ja alv-minimin poistumisesta aiheutuviin henkilörekrytointeihin tarkoitettu summa on lisätty kevään kehyspäätökseen sen ollessa tarkoitettu pysyviin rekrytointeihin.

Tullin edelliseltä vuodelta siirtyneet määrärahat olivat 31,9 miljoonaa euroa vuoden 2019 lopulla. Tästä summasta reilu 10 miljoonaa euroa oli tulliselvitysjärjestelmien kokonaisuudistuksesta eteenpäin siirtyneitä määrärahoja ja yli 6 miljoonaa euroa muista investoinneista eteenpäin siirtyneitä määrärahoja. Muiden edelliseltä vuodelta siirtyneiden määrärahojen osuus oli noin 15 miljoonaa euroa. Siirtyvät määrärahat kuluvat loppuun kehyskauden aikana.

2. Kehittämissuunnitelma

Tulli esittää määrärahoja seuraaviin kohteisiin kehyskaudella 2022 – 2025:

- EU-lähtöisen tulliselvitysjärjestelmien kokonaisuudistuksen jatkaminen.
- Biometriikka, tekninen valvonta ja koneoppiminen sekä poikkeavuuksien tunnistaminen.
- Tullilaboratorion mittalaitteiden päivitys ja uudistaminen.
- European Maritime Single Window.

EU-lähtöisen tulliselvitysjärjestelmien kokonaisuudistuksen jatkaminen

Vuosina 2013 – 2014 Tulli käynnisti hankkeen tulliselvitysjärjestelmien uudistamiseksi pohjautuen EU-lainsäädännön muutoksiin, jotka ovat jäsenmaita pakottavia ja joihin Suomi sitoutui lainsäädännön hyväksyessään. Tietojärjestelmien sisältämät toiminnot ja niiden käyttöönoton aikataulut ovat jäsenmaita sitovia. Kyse ei siten ollut lähtökohtaisesti tuottavuushankkeesta.

Tietojärjestelmäudistuksen suunnitelmat ja määräraha-arviot tehtiin vuosina 2013 – 2014 silloisten tietojen pohjalta. Tullin asiantuntijoiden ja ict-toimittajien yhteistyössä laaditun sovellusten ja teknologioiden elinkaarianalyysin perusteella katsottiinärkevimmäksi yhteistyössä VM:n kanssa uusia vuosituhannen alussa käyttöön otetut tietojärjestelmät uusilla toiminnallisesti ja teknologisesti ajantasaisilla tietojärjestelmäratkaisuilla. Tulliselvitysjärjestelmien kokonaisuudistus kävi läpi lakisäätöisen VM:n hankearvioinnin ja sai etenemisluvan. Tullille myönnettiin 54,2 m€ valtuus tulliselvitysjärjestelmien kokonaisuudistukseen vuonna 2015 ja valtuutta vastaavat määrärahat myönnettiin vuosille 2016 - 2021. Tullin ehdotus sitoumusvaltuuden määräksi oli tuolloin 70,3 miljoonaa euroa.

Tietojärjestelmäudistukselle luotiin seurantaryhmä, jossa on mukana VM:n ja Tullin edustajat ja jonka tehtävänä on ohjata ja seurata kokonaisuudistuksen etenemistä. Seurantakokouksia on pidetty pääsääntöisesti kahdesti vuodessa ja niissä on raportoitu kokonaisuudistuksen edistyminen ja määrärahatoteumat sekä esitelty suunnitelmat tulevista tehtävistä kustannusarvioineen.

Aiempien rahoituspäätösten jälkeen on tapahtunut muutoksia, jotka vaikuttavat sekä aikatauluihin että kustannuksiin. Merkittävimpiä näistä ovat seuraavat.

- Aikatauluja on muutettu EU-päätöksin. Alun perin Multi Annual Strategic Plan (MASP 2016) velvoitti jäsenmaita ottamaan kaikki EU-lainsäädännön sisältämät toiminnot käyttöön vuoden 2020 loppuun mennessä. Useampien muutosten jälkeen nyt voimassa oleva MASP 2019 on lykännyt käyttöönottoja vaihteittain vuoden 2025 loppuun saakka. Kehittämisen ja käyttöönottojen aikajänne on kasvanut viidestä kymmeneen vuoteen. On mahdollista, että aikatauluja pidennetään jatkossakin. Aikataulujen näin merkittävä pidentyminen aiheuttaa lisäkustannuksia jo pelkästään siksi, koska ulkoisten toimittajien ja Tullin sisäiset kehittämisresurssit on sidottu hankkeisiin lähes kaksinkertaisen ajan alkuperäisiin suunnitelmiin verrattuna.
- Siirtymäkausi, jonka aikana ulkomaankaupan toimijat sekä Suomessa että muissa jäsenmaissa hyödyntävät Tullin vanhoja tietojärjestelmiä, on pidentynyt vuoden 2025

loppuun saakka. Vuosituhannen alun tietojärjestelmien elinkaaren jatkaminen näinkin pitkään edellyttää niiden tarvitsemien teknologioiden päivityksiä. Toiminnallisia muutoksia vanhoihin tietojärjestelmiin pyritään välttämään mutta siirtymäkauden pituudesta johtuen niitäkin tulee väistämättä tehtäväksi. Siirtymäkauden pidentämisestä aiheutuu merkittävää ylimääräistä ja päällekkäistä lisätyötä ja kustannuksia uusien tietojärjestelmien kehittämiseen nähden.

- Tullin omarahoitusosuudeksi määritettiin 16,1 m€ samalla, kun Tullille myönnettiin 54,2 m€:n valtuus ja sitä vastaavat määrärahat vuosille 2016 – 2021. Omarahoitusosuus oli tarkoitus kattaa pääosin silloisten järjestelmien käytöstä poistumisen tuomilla säästöillä. Siirtymäkauden pidentymisen vuoksi vanhoja tietojärjestelmiä ei voida ajaa alas ja niistä lasketut säästöt eivät toteudu suunnitellusti vaan siirtyvät merkittävästi eteenpäin jopa vuoteen 2026 saakka.
- EU:n lainsäädännöstä tulee lisää uusia tai muuttuvia vaatimuksia. Alkuperäisen valtuuden ja määrärahojen myöntämisen jälkeen muutoksia on tullut aikataulujen lisäksi myös tietojärjestelmien toimintoihin. EU-tasolla on määritelty uudestaan tai tarkemmin eri toimintoja ja edelleenkin joidenkin toimintojen vaativuusmäärittelyt ovat yhä valmisteltavana. Vuoden 2021 alusta poistuvasta alv-minimistä aiheutuva tullilmoitusten määrän valtava kasvu aiheuttaa tilatusta poikkeavia uudenlaisia teknisiä ratkaisuja, jotka aiheuttavat lisätyötä ja kustannuksia.
- Toteutettavaksi on tullut ominaisuuksia ja toiminnallisuuksia, joista ei ollut tietoa aiempaa tilausvaltuutta hakiessa, kuten tunnistautumiseen ja käyttövaltuushallintaan liittyvät eIDAS ja UUM/DS. Saavutettavuusdirektiivi ja sen perusteella vuonna 2019 voimaan tullut kansallinen laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta vaikuttaa tietojärjestelmien vaatimuksiin, kuten vuonna 2020 voimaan tullut tiedonhallintalakikin.

Tulli on suunnitellut tulliselvitysjärjestelmien kokonaisuudistuksen jatkovuosia ja tarvittavista tehtävistä arvioituine kustannuksineen on tehty asiantuntijoiden toimesta suunnitelmat vuoteen 2025 saakka. Tämän hetken asiantuntija-arvio tulevista lisämenoista on esitetty alla.

	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
Tullin jatkuva ict-toiminta *)	31 826 000	31 826 000	31 826 000	31 826 000	31 826 000	159 130 000
EU-lähtöinen pakollinen kehittäminen	20 196 000	19 545 000	14 208 000	11 196 000	8 663 000	73 808 000
EU-lähtöinen pakollinen kehittäminen, lisätarve (maksatusmäärärahat)	12 596 000	19 545 000	14 208 000	11 196 000	8 663 000	66 154 749
Tullin sisäinen henkilötö **)	3 000 000	3 000 000	3 000 000	2 500 000	2 000 000	13 500 000
Kaikki yhteensä	55 022 000	54 371 000	49 034 000	45 522 000	42 489 000	246 438 000

*) Jatkuvista ict-toiminnan kustannuksista Valtorille menevien korvausten osuus on noin 50% ja sopimustoimittajien ylläpidon ja kehittämisen osuus on noin 50% vuonna 2021. Menotaso on arvioitu vuoden 2019 toteuman ja sen jälkeen tiedossa olevien muutosten mukaisesti (alv-minimin poistuminen, Tuve, pankki- ja maksutilien rekisteri).

**) Asiantuntija-arvio syyskuu 2020.

Tullille myönnettiin vuoden 2020 IV lisätalousarviossa 10 500 000 euron lisätilausvaltuus, jotta Tulli pystyy jatkamaan hankkeen toteuttamista ja tekemään tarvittavat jatkotilaukset toimittajilta vuosien 2020 ja 2021 vaihteessa. Tulli on esittänyt valtiovarainministeriölle vastaavan määrärahan myöntämistä vuodelle 2021. Keskustelu vuoden 2021 määrärahoista ja silloin tarvittavasta tilausvaltuudesta jatkuu yhä valtiovarainministeriön ja Tullin kesken.

Tulli esittää tulliselvitysjärjestelmien kokonaisuudistukselle jatkorahoitusta vuosille 2022 – 2025 seuraavasti:

	2022	2023	2024	2025
Määräraha	19 545 000	14 208 000	11 196 000	8 663 000

Vuosille 2022 – 2025 esitettävien määrärahojen yhteismäärä tulliselvitysjärjestelmien kokonaisuudistuksen jatkamiselle on siten yhteensä 53 612 000 euroa.

Monivuotisten sitoumusten tekemiseen tarvitaan lisäksi tilausvaltuus. Tulli esittää, että Tullille myönnetään enintään 53 612 000 euron tilausvaltuus tulliselvitysjärjestelmien kokonaisuudistuksen jatkamiseen vuosina 2022 – 2025.

Nykyinen arvio alkuperäisen ja sen lisäksi tarvittavan rahoitustarpeen määrästä on aikavälillä 2015 – 2025 yhteensä 123,5 miljoonaa euroa. Johtuen pitkästä aikavälistä arvioon sisältyy merkittäviä epävarmuuksia.

Biometriikka, tekninen valvonta ja koneoppiminen sekä poikkeavuuksien tunnistaminen

Kansainvälisessä tavarakaupassa ja siihen oleellisesti liittyvissä kansainvälisissä toimitusketjuissa ja logistisissa ratkaisuissa tapahtuvat muutokset muokkaavat jatkuvasti Tullin toimintaympäristöä. Sähköinen ilmoittaminen ja kansainvälisen kaupan globaalit alustat sekä kehittyvät teknologiset ratkaisut ovat lisänneet ja lisäävät jatkossa merkittävästi Tullin käytössä olevan datan määrää. Ulkomaan liikenteeseen, ulkomaankauppaan ja sähköiseen kaupankäyntiin liittyvän tieto on tällä vuosikymmenellä kattavasti muuttunut elektroniseen muotoon. Samaan aikaan Tullin yhteiskunnan suojaamistehtävän kannalta on tullut entistä merkityksellisemmäksi se, missä EU-jäsenvaltiossa kansainvälisen tavarakaupan tavarat tuodaan EU-alueelle, koska logistiset reitit ovat nopeasti muunneltavissa kiinnijäämisriskin minimoimiseksi. Jo tällä hetkellä suurin osa Tullin paljastamista laittomista kuljetuksista paljastetaan EU-sisäliikenteen joukosta. Koska EU-jäsenvaltioiden välisessä liikenteessä tavaroita ei kolmasmaakaupan tavoin ilmoiteta asiakkaiden toimesta Tullille, Tullin on omin toimin kerättävä toiminnan kohdistamisen edellyttämä informaatio erilaisista tietolähteistä analyysiiä varten tavaraturvallisuuden varmistamiseksi sekä rajat ylittävään liikenteeseen kytkeytyvän rikollisuuden paljastamiseksi.

Digitalisoitumisesta johtuva datan määrän kasvu on johtanut siihen, että dataa ei pystytä käsittelemään pelkästään ihmisten toimesta. Digitaalisen tiedon saavutettavuus viranomaistarpeisiin on samalla parantunut merkittävästi. Viranomaisten käytettävissä olevan datan käsittely nykyisin menetelmin ja resurssein ei ole enää jatkossa mahdollista. Tullin valvontasektorilla on aloitettu koneoppimiseen perustuvia hankkeita kasvavan datamäärän hallitsemiseksi. Samalla uusi laki henkilötietojen käsittelystä Tullissa antaa Tullille uutena oikeutena mahdollisuuden käsitellä teknisen valvonnan avulla saatua kuvamateriaalia myös biometrista tunnistamista varten.

Toiminnan kohdistamiseen tarvittavan tiedon käsittely poikkeaminen havaitsemiseksi ja poikkeamiin reagoimiseksi edellyttävät paitsi lukuisten eri tietolähteiden saavuttamista myös koneoppimiseen perustuvien riskianalyyssijärjestelmien käyttöönottoa ja operatiivista käyttöä. Lisäksi riskianalyyssijärjestelmissä on rajapintaratkaisuin pystyttävä hyödyntämään hahmontunnistuksen ja Tullin oman tiedonhankinnan tiedot sekä muiden viranomaisten (erit. verohallinto, ruokavirasto, TUKES, poliisi ja suojelupoliisi) poikkeamahavainnot ja muut tiedot.

Lisääntyvää dataa hyödyntäen Tulli pystyy kohdistamaan tehokkaasti kontrolli- ja valvontatoimiaan laittomaan liikenteeseen ja samalla fasilitoimaan laillista liikennettä sekä turvaamaan toimitusketjujen eheyden ja häiriöttömyyden. Tullissa on noussut eri ICT-

projekteissa esille tarve toteuttaa reaaliaikaisen koneoppimisen malli sekä sääntöpohjainen reaaliaikaisesti toimiva riskianalyysimoottori. Riskimoottori on välttämätön erityisesti sen vuoksi, että toiminnan kohdentamiseksi pystytään arvioimaan ja analysoimaan reaaliaikaisesti myös muu Tullin hankkima informaatio kuin ainoastaan tullii-ilmoituksilla vastaanotettava määrämuotoinen tietosisältö. Jo tällä hetkellä Tullilla on käytössä useita erilaisia riskimoottoriratkaisuja, joiden osalta tarvitaan jatkossa yhdenmukaisuutta/yhdistämistä toiminnan tehokkuuden varmistamiseksi.

Tullilla on ollut rekisterikilpien ja konttinumeroiden tunnistusjärjestelmä (LIPRE) jo vuodesta 1999 alkaen. Nykyisin järjestelmä on laajennettu kattamaan kaikki Suomen maarajanylityspaikat ja satamat. Järjestelmä on tullut elinkaarensa päähän ja se on uudistettava. Uudistamiselle pyritään saamaan rahoitusta myös EU-rahastoista.

Tulli saa biometrisia tunnistetietoja paitsi rekisterikilpien ja konttien tunnisteiden tunnistusjärjestelmän (LIPRE) kameroiden kautta myös matkustajaliikenteen teknisen valvonnan kautta. Poliisin vetämä KASTU-hanke on toteuttamassa kasvokuvien tunnistamiseen PTR-tietojärjestelmää, joka kattaa PTR-viranomaisten yhteiset tietolähteen/kamerajärjestelmät. Tämän lisäksi Tullin on rakennettava omien tietolähteidensä/kamerajärjestelmiensä osalta KASTUa vastaava järjestelmä, jossa voidaan hyväksikäyttää kaikki toimintaa tukevat datan lähteet. Uuteen LIPRE-järjestelmään rakennetaan kyvykkyys biometriseen tunnistukseen. Tullilla ei ole biometrisen tunnistamiseen vaadittavaa tietojärjestelmäalustaa eikä siihen kiinteästi liittyvää tallennusalustaa, vaan alusta rakennetaan hankkeessa. Toteutus tehdään siten, että biometrinen tunnistaminen on mahdollista LIPRE-järjestelmän lisäksi kaikista Tullin käytössä olevista teknisen valvonnan järjestelmistä.

Kasvavan postiliikenteen valvonnan tehostamiseksi postilinjaston automaation osaksi on tarpeen vuonna 2020 rakentaa läpivalaisukuville tallennus- ja tulkinta-alusta. Kuvien automaattinen tulkinta perustuu koneoppimisalgoritmiin, joka hankitaan ja opetetaan osana tulkinta-alustan rakentamista. Lisäksi tarvitaan resursseja opetusdatana käytettävien läpivalaisukuvien metadatan määrittämiseen, kuten kuvien manuaaliseen luokitteluun. Alusta tulisi pyrkiä rakentamaan siten, että se tukee myös muista kanavista saatavaa kuvatulkintamateriaalia. Nyt rakennettava järjestelmä hyväksikäyttää kuvadataa kaikista lähteistä.

Tulli on osapuolena mukana kansainvälisessä moniviranomais- sekä yksityisten yritysten muodostamassa CaaS (Corridor as a Service) -hankkeessa. CaaS on laaja julkishallinnon ja yksityisen sektorin yhteishanke ja verkosto, jossa tavoitteena on vahvistaa Suomen logistista asemaa ja suomalaisten yritysten kansainvälisiä liiketoimintamahdollisuuksia. Samalla hankkeessa kokeillaan markkinalähtöisesti erilaisia uusia teknologioita ja uudenlaista tapaa jakaa liiketoimintatietoa logistiikkaketjun eri toimijoiden kesken mahdollisimman sujuvien kuljetusväylien sekä eheän ja luotettavan tietosisällön toteuttamiseksi. Tulli on mukana CaaS-hankkeen pilotissa, jossa yhtenä keskeisenä osana on suunnitella ja toteuttaa kaupallisen liikenteen rajanylitys eri osapuolten osalta automatisoidusti siten, että pyritään minimoimaan asiakkaan viranomaisasiointitarve rajanylityspaikalla tinkimättä tullivarmuudesta. Tullin sisäisenä tavoitteena hankkeessa on asiakkaan fyysisen asiointitarpeen väheneminen ja siten Tullin henkilöstöresurssin kohdentaminen aiempaa valvontapainotteisemmin. Varsinainen hankerahoitus tulee eri rahoitusinstrumenteista sekä yksityisen sektorin omasta panostuksesta. Tulli puolestaan rakentaa omalla rahoituksella automaattisia tunnistuspisteitä rajanylityspisteille sekä tietojärjestelmäintegraatioita eri viranomaisten ja yksityisten yritysten kanssa.

Edellä kuvaillut hankkeet tulevat noudattamaan samoja teknologisia ratkaisuja, minkä johdosta saatavat synergiaedut ovat merkittävät.

	2022	2023	2024	2025
Reaaliaikainen poikkeavuuksien tunnistaminen	800 000	600 000	600 000	400 000
LIPRE-järjestelmän uudistaminen	1 935 000	2 465 000	1 435 000	635 000
Biometrinen tunnistaminen				
Läpivalaisukuvien tallennus ja tulkinta				
Koneoppimiseen perustuva kuvantunnistus				
CaaS-ratkaisut				
Yhteensä	2 735 000	3 065 000	2 035 000	1 035 000

Tullilaboratorion mittalaitteiden päivitys ja uudistaminen

Uusien tutkimustarpeiden ja kiristyneiden vaatimusten myötä on tarve korottaa Tullilaboratorion mittalaittekannan tasoa ja ottaa myös käyttöön uudempaa teknologiaa työn tehostamiseksi. Vuosikymmenen jatkuneen Tullin heikon taloustilanteen vuoksi Tullilaboratorion laitekantaa on pystytty uusimaan hyvin vähäisissä määrin, mistä syystä mittalaittekantaan on jäänyt merkittävää investointivelkaa.

Tullilaboratoriossa tutkitaan vuosittain 6 000 – 8 000 erää huumaus ja dopingaineita sekä kuluttaja markkinoilta kiellettyjä psykoaktiivisia aineita. Aineiden tunnistamiseen on kehitetty tutkimusprosessi, missä hyödynnetään eri tutkimustekniikoita kullekin näytteelle riittävällä tavalla. Lisäksi Tullilaboratoriossa tutkitaan vuosittain 4000 – 6000 erää elintarvike- ja kulutustavaranäytteitä. Nykyinen prosessi vaatii tällä hetkellä usean henkilön työpanoksen. Osa esikäsittelyprosessista pystytään automatisoimaan robotilla, jolloin pystytään käsittelemään useampia näytteitä samalla kertaa ja inhimillisten virheiden määrää pystytään vähentämään.

Huumausaineiden analytiikkaan, torjunta-aineiden ja muiden vierasaineiden seulontaan sekä tuntemattomien aineiden tutkimiseen tarvitaan korkean erotuskyvyn massaspektrometriä. Tullilaboratorion nykyinen UHPLC-HRMSMS-laite on hankittu 2014. Laite on FIMEA:n ja Tullilaboratorio yhteisomistuksessa ja yhteiskäytössä suhteessa 20:80. Kyseinen korkean erotuskyvyn massaspektrometri tulee käyttöönsä päättyessä korvatta uudella vuonna 2024.

Elintarvikepetosten ja huumausaineiden analytiikan kehittämiseksi tarvitaan ydinmagneettinen resonanssispektroskooppi (NMR). NMR-laitteella (600 MHz) pystytään tekemään analyysin kohteena oleville aineille rakenneanalyysi, jossa pystytään luotettavasti tunnistamaan molekyyllitasolla. Tällä hetkellä Tullilaboratoriolla ei ole keinoja varmistaa tuntemattomien yhdisteiden rakennetta eikä tunnista orgaanisten yhdisteiden alkuperää.

Tullilaboratoriossa on kehitetty lajintunnistusmenetelmiä elintarvikepetosten tutkimista varten. Tällä hetkellä tunnistukseen käytetään PCR-tekniikkaa, jossa etsitään lajeille ominaisia DNA-jaksoja näytteistä (jokaista tunnettua lajia etsittävä omalla erillisellä PCR-menetelmällä). Uuden DNA:n sekvensointiin perustuvan tekniikan (NGS) avulla voidaan kartoittaa näytteen kaikki DNA-jaksot kerralla ja tunnistaa näytteestä yhdellä menetelmällä kaikki lajit (niin tunnetut kuin myös tuntemattomat). Uusilla mutageneesitekniikoilla jalostetut lajit lisättiin geenimuuntelun valvonnan eli GMO-valvonnan piiriin v. 2018 ja NGS on tällä hetkellä ainut niiden analysointiin soveltuva tekniikka. NGS-tekniikalla voidaan lisäksi varmentaa bakteereiden tunnistus mikrobiologisissa tutkimuksissa.

Tullilaboratorion noin 20 vuotta vanha tiedonhallintajärjestelmä (LIMS) on käyttöikänsä lopussa. LIMS-järjestelmän kautta ohjataan laboratorion toimintaa ja hallitaan laboratoriotyön ylläpitoon liittyviä asioita kuten laiterakentamista, huumausainekirjanpitoa ja akkreditoitujen toiminnan edellyttämää laadunvarmistuksen seuranta. Järjestelmäkehittämisen kautta pystytään nopeuttamaan toimintaa, vähentämään inhimillisiä virheitä sekä kehittämään

raportointia ja tiedolla johtamista. Järjestelmäkehityksen kustannuksista noin puolet muodostuu LIMS-järjestelmän rajapintojen rakentamisesta.

Laite	Käyttö	2022	2023	2024	Hankinta
ULPLC-HRMSMS	huumausaine-, torjunta-aine- ja tuntemattomien aineiden tutkimukset			450 000	korvaushankinta
NGS	DNA-tutkimukset		100 000		uudishankinta
esikäsitteilyrobotti	huumausainetutkimukset	150 000			uudishankinta
esikäsitteilyrobotti	elintarvike- ja kulutustavaratutkimukset		150 000		uudishankinta
NMR	Elintarvikepetosten sekä huumausaineiden rakenneanalytiikka		1 200 000	80 000	uudishankinta
LIMS	laboratoriotoiminnan toiminnan ohjausjärjestelmä	800 000	800 000	400 000	korvaushankinta
Yhteensä		950 000	2 250 000	930 000	

European Maritime Single Window

Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat hyväksyneet asetuksen (EU) 2019/1239 eurooppalaisen merenkulkualan yhdenmukaisen palveluympäristön perustamisesta ja direktiivin 2010/65/EU kumoamisesta. Asetuksen tavoite on vahvistaa yhdenmukaiset säännöt satamakäyntejä varten vaadittujen tietojen tarjoamiselle, erityisesti varmistamalla, että samat tiedot voidaan ilmoittaa kuhunkin merenkulkualan kansalliseen keskitettyyn palvelupisteeseen samalla tavalla. Asetuksella pyritään myös helpottamaan tiedonsiirtoa ilmoittajien, asiaankuuluvien viranomaisten ja käyntisataman satamapalvelujen tarjoajien sekä muiden jäsenvaltioiden välillä. Asetusta sovelletaan alkaen 15.8.2025.

Eurooppalaisella merenkulkualan yhdenmukaisella palveluympäristöllä (European Maritime Single Window, EMSWe) tarkoitetaan oikeudellista ja teknistä kehystä, joka on luotu satamissa käyntejä unionissa koskeviin ilmoitusvelvoitteisiin liittyvien tietojen sähköistä siirtämistä varten, joka koostuu yhdenmukaistettuja ilmoituskäyttöliittymiä hyödyntävien merenkulkualan kansallisten keskitettyjen palvelupisteiden verkostosta ja johon sisältyy tietojenvaihtoa SafeSeaNet-järjestelmän ja muiden asiaankuuluvien järjestelmien kautta sekä yhteisiä palveluja käyttäjärekisteriä ja pääsyn hallintaa, osoitusta, alusten tunnistamista, sijaintikoodeja sekä vaarallisia ja ympäristöä pilaavia aineita ja terveyttä koskevia tietoja varten.

Suomessa järjestelmästä vastaavana viranomaisena on liikenne- ja viestintävirasto Traficom, jonka kanssa Tulli tekee yhteistyötä, joka on jatkunut jo pitkään mm. nykyisen Portnet-järjestelmän osalta. Tullille on annettava tietyt saapumis- ja poistumisilmoitukset määräajassa ennen laivan saapumista ja ennen laivan lähtöä. Tietojen toimittajina on pääasiassa kuljetusliikkeet, satamaoperaattorit ja muut satamassa operoivat toimijat.

Asetuksen 1239/2019 mukaan EMSWe-datajoukon tietosisältö ja tekniset eritelmät vahvistetaan viimeistään 15.8.2021 annettavassa delegoidussa säädöksessä. Vasta tämän delegoidun säädöksen julkaisemisen jälkeen on varmuus siitä, kuinka hyvin nykyiset arviot tarvittavista tietojärjestelmiin tehtävistä muutoksista osuvat kohdalleen. Tulli tulee esittämään tarvittavia määrärahoja tähän tarkoitukseen sen jälkeen, kun tarvittavat tietojärjestelmä- ja prosessimuutokset ovat tarkentuneet riittävälle tasolla.